

KM ภายในสำนักหอสมุด เรื่อง “พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับงานห้องสมุด”

วันพฤหัสบดีที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ริเริ่มโดยการ
ใช้สติปัญญาความรู้ ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะของตนเองในการสร้างสรรค์ โดยไม่ลอกเลียนงาน
ของผู้อื่น โดยงานที่สร้างสรรค์ต้องเป็นงานตามประเภทที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้คุ้มครอง โดยผู้สร้างสรรค์จะได้รับ
ความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องจดทะเบียน

กฎหมายลิขสิทธิ์ให้ความคุ้มครองแก่งานสร้างสรรค์ 9 ประเภท ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.
2537 และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 6 วรรคแรก ที่กฎหมายกำหนด ได้แก่

1. งานวรรณกรรม (หนังสือ จุลสาร สิ่งพิมพ์ คำปราศรัย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ)
2. งานนาฏกรรม (ทำรำ ทำเต้น ฯลฯ)
3. งานศิลปกรรม (จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ภาพถ่าย ศิลปประยุกต์ ฯลฯ)
4. งานดนตรีกรรม (ทำนอง ทำนองและเนื้อร้อง ฯลฯ)
5. งานสิ่งบันทึกเสียง (ซีดี)
6. งานโสตทัศนวัสดุ (วีซีดี ดีวีดี ที่มีภาพหรือมีทั้งภาพและเสียง)
7. งานภาพยนตร์
8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ
9. งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี วิทยาศาสตร์ หรือศิลปะ

สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ฯ มาตรา 15

1. การทำซ้ำ เช่น ทำสำเนา ไม่ว่าจะด้วยวิธีการสแกน ดาวน์โหลด แชร์ไฟล์ เป็นต้น
2. ดัดแปลง เช่น แก้ไข ปรับปรุง แปล เรียบเรียง เป็นต้น
3. เผยแพร่ต่อสาธารณชน เช่น การอัปโหลด การเปิดเพลงในร้าน บาร์ ร้านอาหาร เป็นต้น
4. โอน
5. อนุญาตให้บุคคลอื่นใช้งานลิขสิทธิ์
6. ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนาเฉพาะงานประเภทโสตทัศนวัสดุ สิ่งบันทึกเสียง ภาพยนตร์ และ
โปรแกรมคอมพิวเตอร์

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับงานห้องสมุด ที่เป็นข้อยกเว้นที่บรรณารักษ์สามารถทำได้โดยไม่
มีความผิด ตามมาตรา 32 - 34

มาตรา 32 ที่เกี่ยวกับบรรณารักษ์ ถ้าทำแล้วไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานอันมีลิขสิทธิ์ ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์และไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิอันชอบของเจ้าของถือว่าไม่ผิด

โดยแจกแจงออกมาเป็นมาตรา 32 วรรคหนึ่ง ถ้ากระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามวรรคหนึ่ง ถือว่าไม่ เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

- (1) วิจัยหรือศึกษางานนั้น อันมิใช่การกระทำเพื่อหากำไร
- (2) ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของตนเองและบุคคลอื่นในครอบครัวหรือญาติสนิท
- (3) ดิจิม วิจารณ์ หรือแนะนำผลงานโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น
- (4) เสนอรายงานข่าวทางสื่อสารมวลชนโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น
- (5) ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดง หรือทำให้ปรากฏ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของศาลหรือเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจตามกฎหมาย หรือในการรายงานผลการพิจารณาดังกล่าว
- (6) ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดง หรือทำให้ปรากฏโดยผู้สอน เพื่อประโยชน์ในการสอนของตน อัน มิใช่การกระทำเพื่อหากำไร
- (7) ทำซ้ำ ดัดแปลงบางส่วนของงาน หรือตัดทอนหรือทำบทสรุปโดยผู้สอนหรือสถาบันศึกษา เพื่อ แจกจ่ายหรือจำหน่ายแก่ผู้เรียนในชั้นเรียนหรือในสถาบันศึกษา ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการกระทำเพื่อหากำไร
- (8) นำงานนั้นมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการถามและตอบในการสอบ

มาตรา 32 วรรค 1 ย่อหน้า 2 การจำหน่ายต้นฉบับหรือทำสำเนา ถ้าเจ้าของอนุญาต หรือยก กรรมสิทธิ์ให้ ไม่ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

มาตรา 32 วรรค 2 ย่อหน้า 3 การทำซ้ำหรือทำสำเนาโปรแกรมระบบคอมพิวเตอร์ที่จำเป็นในอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ หรือกระบวนการส่งงานอันมีลิขสิทธิ์สามารถทำได้ ไม่ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

มาตรา 33 การกล่าว คัดลอก เลียน หรืออ้างอิงงานบางตอนตามสมควรจากงานอันมีลิขสิทธิ์ตาม พระราชบัญญัตินี้ โดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น มิให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้ ปฏิบัติตามมาตรา 32 วรรคหนึ่ง

มาตรา 34 การทำซ้ำโดยบรรณารักษ์ของห้องสมุดซึ่งงานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ มิให้ถือ ว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หากการทำซ้ำนั้นมีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไร และได้ปฏิบัติตามมาตรา 32 วรรค หนึ่ง ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) การทำซ้ำเพื่อใช้ในห้องสมุดหรือให้แก่ห้องสมุดอื่น
- (2) การทำซ้ำงานบางตอนตามสมควรให้แก่บุคคลอื่นเพื่อประโยชน์ในการวิจัยหรือการศึกษา